

Schippers waarderen project 'Varen doe je samen'

Steeds meer vaarweggebruikers kennen het project 'Varen doe je samen' en zij waarderen het met het cijfer 7. Dat blijkt uit enquêteresultaten. De campagne om de veiligheid op het water te vergroten loopt inmiddels vijf jaar, en duurt tot en met 2014.

Het wordt steeds drukker op het water. De stijgende welvaart in de afgelopen decennia betekende ook groei van de recreatievaart. Watersporters beleven plezier aan hun vrijetijdsbesteding en daarnaast is de recreatievaart in economisch en toeristisch opzicht een belangrijke factor geworden voor Nederland. Tegelijkertijd wordt er veel vracht vervoerd over het water in steeds grotere schepen. Beroepsvaart en recreatievaart komen elkaar dan ook vaak tegen en zitten elkaar daarbij soms letterlijk en figuurlijk in het vaarwater. Hierbij doen zich gevaarlijke situaties voor. Hoewel het absolute aantal geregistreerde ongevallen op het water in vergelijking met bijvoorbeeld het wegverkeer relatief laag is, hebben aanvaringen tussen beroepsvaart en recreatievaart vaak ernstige gevolgen voor de betrokkenen. Daarnaast worden situaties waarbij beroepsvaart en recreatievaart in elkaars directe nabijheid verkeren door beide partijen vaak als onveilig ervaren. Zo is uit gesprekken met beroepsschippers gebleken dat zij dikwijls hun hart vasthouden als zij plaatsen passeren waar tevens drukke recreatievaart is.

Om de veiligheid op de Nederlandse vaarwegen te vergroten is in 2007 het project 'Varen doe je samen!' gelanceerd tijdens de HISWA te water in IJmuiden. Daar hebben alle betrokken organisaties Rijkswaterstaat, alle provincies, de havenbedrijven van Amsterdam, Rotterdam en Groningen, de ANWB, HISWA Vereniging, het Watersportverbond en Koninklijke Schuttevaer het Convenant 'Varen doe je samen!' ondertekend. Het project loopt tot en met 2014 en wordt uitgevoerd door de Stichting Recreatietoervaart Nederland (SRN).

Doelstelling

Het doel van het project is de verkeersveiligheid tussen recreatie- en beroepsvaart te verbeteren door (mogelijk gevaarlijke) knelpunten te beschrijven, en het aanbieden van veilige (alternatieve) routes. Deze doelstelling wordt onder andere gerealiseerd door de zogenaamde Knooppuntenboekjes, het onderhouden van de informatieve website www.varendoejesamen.nl en het geven van lezingen of presentaties bij watersportverenigingen, jachthavens of andere organisaties. Dit laatste gaat vaak in samenwerking met mensen van Rijkswaterstaat en Koninklijke Schuttevaer (de brancheorganisatie van de binnenvaart).

Knooppuntenboekjes

Na een succesvolle pilot in 2007 door Rijkswaterstaat Zuid-Holland zijn in 2008 de eerste vijf Knooppuntenboekjes gemaakt. In 2009 kwamen er nog vijf bij. Daarmee was een landelijke dekking compleet. In de Knooppuntenboekjes worden ruim 100 knelpunten, verdeeld over heel Nederland, beschreven waar beroeps- en recreatievaart het water delen. Tevens wordt aangegeven hoe watersporters de punten veilig kunnen passeren of oversteken. De serie omvat de volgende gebieden: 1a Noord-Holland, 1b Zuid-Holland, 1c het Amsterdam-Rijnkanaal, 2 de Deltawateren, 3 Friesland, Groningen en Drenthe, 4a de Maas en de grote rivieren, 4b de Gelderse IJssel, het Twentekanaal en de kop van Overijssel, 5a de Waddenzee, 5b het IJsselmeer, de Randmeren en Flevoland en 6 de Noordzeekust.

Folders

Er zijn naast de Knooppuntenboekjes ook folders over 'veilig varen' gemaakt. Voorbeelden: 'Veilig het water op', 'Tips voor de roeiers en kanoërs', 'Spelregels voor een veilige snelle vaart' en 'Veiligheid aan boord'. De eerstgenoemde folder geeft kort en bondig handige tips en de meest belangrijke verkeersregels op het water. In 2012 verschijnt de handige folder 'Het blauwe bord'. Met uitleg hoe je op de stromende rivieren grote schepen die de verkeerde wal varen moet passeren (stuurboord op stuurboord passeren). De regels in het Binnenvaartpolitiereglement en het Rijnvaartpolitiereglement (RPR) worden toegelicht. Alle Knooppuntenboekjes en folders zijn als pdf te downloaden op www.varendoejesamen.nl

Resultaten

In 2009 en 2010 is via www.varendoejesamen.nl onderzocht hoe watersporters die al bekend waren met het project de aangeboden informatie ervaren en waarderen. Het blijkt dat jaarlijks veel (nieuwe) watersporters het project leren kennen, meestal via internet of een beurs. De Knooppuntenboekjes worden als zinvol en duidelijk ervaren en de meeste deelnemers zijn van mening dat deze wijze van presenteren bijdraagt aan het

verhogen van de veiligheid op het water. Het project krijgt gemiddeld een 7, recreatieschippers geven het project een hoger cijfer dan beroepschippers. De projectgroep verwerkt de onderzoeksresultaten en gedane suggesties in de campagne tot en met 2014.

Waarneming

Op het water gebeuren gelukkig relatief weinig ongevallen. In Nederland is de registratie van (bijna) ongevallen niet optimaal. Dat maakt het lastig om statistisch te onderbouwen of Varen doe je samen! heeft bijgedragen aan het vergroten van de veiligheid op het water. Het valt wel af te leiden uit reacties die de onderzoeken via de website opleveren. Het blijkt ook uit de waarneming in de praktijk van het personeel op diverse verkeersposten en patrouilleschepen van Rijkswaterstaat. De verkeersposten staan vaak op drukke punten en hier ziet men 'voor de deur' dat het veiliger is geworden op het water. Recreatieschippers steken op een veiligere manier over en nemen vaak op tijd via de marifoon contact op met aanwezige beroepsvaart of de verkeerspost om afspraken te maken. 'Waar wilt u me hebben?' is een veelgestelde vraag aan beroepsschippers. De communicatie over en weer via de marifoon gaat nog niet optimaal, maar daar zal binnen het project vanaf 2012 ook aandacht aan worden geschonken.

Interessant?

De informatie van Varen doe je samen! is voor alle watersporters interessant. Voor beginnende watersporters en huurders. Voor watersporters die voor het eerst in een nog onbekend gebied gaan varen. En zeker ook voor ervaren watersporters die open staan voor nieuwe informatie over 'veilig varen' en niet te oud zijn om te leren.

De beroepsvaart doet - via Koninklijke Schuttevaer - ook mee aan het project. De informatie van Varen doe je samen! is ook voor binnenvaartschippers interessant. Dat bleek bijvoorbeeld tijdens de Opstapdag die in 2011 op het Amsterdamse IJ werd georganiseerd. De aanwezige binnenvaartschippers maakten daar voor het eerst kennis met de aanbevolen oversteekplaats voor de recreatievaart, die al een paar jaar in Knooppuntenboekje Noord-Holland staat.

Digitaal

De afgelopen jaren werden de Knooppuntenboekjes gedrukt en waren deze gratis verkrijgbaar. Helaas is het in 2012 financieel niet meer mogelijk de boekjes gedrukt aan te bieden. De boekjes worden uiteraard wel geactualiseerd en zijn voortaan alleen als pdf bestand te downloaden op www.varendoejesamen.nl.

Op de Hiswa

Varen doe je samen! is van 6 tot en met 11 maart weer met een eigen stand aanwezig op de HISWA Amsterdam Boat Show 2012. Als u zelf een usb stickje meeneemt, zetten wij de meest recente Knooppuntenboekjes en folders er voor u op! Op het moment van schrijven is het standnummer nog niet bekend, houd hiervoor www.varendoejesamen.nl in de gaten.

Varen doe je samen! kon natuurlijk niet achterblijven en is sinds 2011 ook te vinden op diverse Social media websites zoals Twitter, Facebook, Hyves en LinkedIn.

Als u suggesties hebt voor Varen doe je samen! kunt u contact opnemen met projectleider Hylke Steensma via info@varendoejesamen.nl. U kunt zich op www.varendoejesamen.nl ook aanmelden voor een nieuwsbrief.